

fašistovske poglavarje. V uradnem listu fašistovske stranke »Foglio d'ordine« z dne 20. oktobra je izšla ugotovitev, da Italija ne more in neče odstopiti nobeden, še tako majhen kos svojega ozemlja za to, da se vpostavi zahtevana cerkvena država, pa naj si bo še tako majhna.

S temi izjavami so bile javne razprave o tem vprašanju končane. Nadaljevali pa so se zasebni, poluradni in nazadnje uradni razgovori v največji tajnosti ter so se končali s tem, da se je napravil sporazum ter sklenil konkordat med Apostolsko stolico in italijansko državo.

V ponedeljek, 11. februarja, je bila v lateranski palači, kjer je od l. 314 do l. 1304 bil sedež papežev, ob dvanajsti uri

na slovesni način podpisana pogodba. Podpisala sta jo iz srebrnega tintnika z zlatima peresima, ki ju je darovala rimska občina, kardinal Gasparri kot zastopnik papeža in Mussolini kot zastopnik kralja. S to politično pogodbo kakor se izjavlja v uradnem poročilu, se je rešilo in odpravilo rimsko vprašanje, sklenil konkordat kot ureditev razmerja vere in Cerkve v Italiji, in sklenil se je tudi dogovor, ki končno urejuje finančne (denarne) odnose med sv. Stolico in Italijo. — Ko je bil podpis izvršen, so bogoslovci, ki so stali na desnem krilu dvorane, zapeli Tedeum. Na levem krilu so fašisti zaklicali svoj: Eja, Eja, Alala. Nato je uradnik stopil pred vrata palače in razdelil tiskano poročilo. Opoldanski zvonovi so zadoneli, rimskega vprašanja ni bilo več.

vani, pred 6. januarjem 1929. Ta amnestija je doslej najširša v naši državi in bodo najvišje milosti deležni mnogi.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Madžari z Rothermerom nezadovoljni. Lord Rothermere je angleški časnikarski velikaš, v njegovi lasti je dosti velikih angleških časniških podjetij. Ta velemožni angleški gospod se je zavezal za Madžare in njihove politične zahteve. Madžari namreč ne morejo pozabiti, da so nekdanje imeli veliko večje državo, da so nekdanje komandirali Slovakom, Hrvatom in Rumunom. Ker so jim mirovne pogodbe odvzele velike njihove zemlje ter jo pridobile Čehoslovaki, Jugoslavi in Rumuniji, želijo in zahtevajo, da bi se te mirovne pogodbe revidirale ter da bi krona sv. Stefana če mogoče dobila vse pokrajine nazaj, ki so nekdanje njej pripadale. Lord Rothermere je Madžare vzel v svojo zaščito ter branil njihove zahteve. O Božiču 1928 pa se je začel od madžarskih zahtev nekoliko odklanjati. Poslal je Madžarom božično poslanico, v kateri izjavlja, da na vzpostavitev habsburške vladarske hiše na Ogrskem ni misliti, madžarskemu ljudstvu pa priporoča, naj si izvojuje demokratične razmere. Na Ogrskem namreč ne vlada demokracija, ne vlada ljudstvo, marveč plemenitaši, ki nočejo nič slišati o kakih agrarnih reformah in vsled tega tudi ne o enaki in splošni volilni pravici. Te dni pa se je hotela na Madžarskem ustanoviti politična stranka, ki je nameravala uresničiti Rothermerjeve politične cilje. Sestavila si je program, v kojem med drugim zahteva splošno, enako in tajno volilno pravico, izključitev habsburške vladarske hiše od madžarskega kraljevskega prestola, ureditev zemljiške posesti itd. Vlada pa je ustanovitev te stranke prepovedala in razširjenje že pripravljenih plakatov zabranila. S tem je Rothermera še bolj ozlovoljila. Vrhtega je grof Apponyi, duševni vodja madžarskih plemenitašev, lordu Rothermeru priporočal, naj boče napram notranjim zadevam Madžarske docela nepristranski, naj pa ne poskuša več dajati navodil. Rothermeru se po taki izjavi slaba volja nikakor ne bo popravila.

Za verski pouk v šolah.

Solsko vprašanje je velevažno vprašanje, smemo reči odločilno vprašanje za bodočnost naroda, pa tudi Cerkve. Tistemu duhu, ki se človeka polasti v mladih letih, ostane človek navadno zvest tudi v starejši dobi. Tisti moralni nazori, ki se jim je priučil mladenič, ostanejo tudi za njega merodajni kot moža in starca. Iz tega se vidi velik pomen vzgoje in šole. Papež Leon XIII. je zadel pravo, ko je izjavil, da je šola bojišče, na katerem se bo odločila bodočnost človeštva. Kakšna bo bodočnost, kakšni bodo posamezni ljudje in celi narodi, ali bodo krščanski ali nekrščanski, o tem pade odločitev v šoli.

Kar se dostaja ureditve šole v naši državi, so se o tem vodile dolgotrajne razprave. Predloženi so bili razni načrti, kojih pa nobeden dosedaj še ni obveljal. Ni nam treba biti žal, da dosedaj ni postal zakon nobeden teh načrtov o ureditvi šol, osobito osnovnih šol. Pri izdelavi teh načrtov so imeli glavno besedo ljudje, kojih nazori niso v skladu z našim krščanskim svetovnim nazorom. Ti ljudje ne mirujejo tudi v sedanjih razmerah, marveč rujejo naprej zoper verski pouk v šolah, osobito v srednjih šolah.

To dejstvo je bilo merodajno za zagrebškega nadškofa dr. Bauerja, da se je v svoji poslanici, ki jo je izdal 6. febr. povodom 50letnice svojega mašništva, dotaknil tudi šolskega vprašanja. Zagrebški nadškof je o razmerah dobro podučen in zato so njegove besede vredne vpoštevanja.

Nadškof dr. Bauer pravi v tej svoji poslanici vernikom med drugim takole: »Pojavili so se glasovi, ki nas silijo k opreznosti. Tako se javno naglašajo želja, da bi se verouk ukinit, da bi se duhovništvu prepovedalo poučevati v šolah, da bi se prepovedalo vsako versko nadzorstvo v šolah, z eno besedo, da se izroči šolski pouk izključno laikom (svečnim ljudem), ali kakor se to pravi, da se šola laizira. To je prostozidarsko prizadevanje, ki je v nekaterih državah že rodilo težke posledice. To je izzvalo žalostne izkušnje in borbe katoličanov.

Po božjem in naravnem pravu pripadajo otroci roditeljem. Z ozirom na to imajo roditelji skrb in neposredno pra-

vico, da odločajo, kako se bodo njihovi otroci vzgajali. Katoliška Cerkev, ki je od božjega Odrešenika dobila zapoved, da oznanja evangelij vsem narodom, se temu pozivu in pravici ne more odreči. Zato imajo katoliški roditelji in Cerkev pravico zahtevati, da se njihovim otroci vzgajajo po katoliških načelih. Isto pravico priznavamo tudi pravoslavnim in drugim, po ustavi priznanim veroizpovedanjem.

Napraviti javno državno šolo, obvezno za vse državljane, v to šolo pa uvesti brezverskega duha, to je najstrašnejše nasilje nad vestjo katoliških starišev. Katoliški starši: Vaša ljubezen do otrok vas najbolje uči, kaj je otrokom koristno in kaj jim je nevarno. Vsakdanje izkušnje v vašem rodbinskem življenju vam kažejo, kako sveta vera blagodejno deluje in kako nevarno je za otroke, če se odtujijo sveti veri.

Zato, predragi verniki, če bi nastopila resna nevarnost, da bi se šole odtujile naravnemu poklicu, da namreč vaše otroke vzgajajo versko, vas bomo pozvali, da se z združenimi močmi upremo, da to nevarnost zavrnamo.»

V NAŠI DRŽAVI.

Jugoslavija in Belgarija. Jugoslovansko-bolgarska meja je zopet otvorenja. Ustanovila se je mešana komisija, ki bo odslej uravnavala vse obmejne spore. V najkrajšem času se bodo začela trgovinska pogajanja med našo državo in Belgarijo.

Vlada pripravlja celo vrsto trgovinskih pogajanj z Rumunijo, Čehoslovaki, Poljsko, Turčijo in Španijo.

Pemiloščenja. Dne 6. februarja, ko je končal prvi mesec novega stanja v Jugoslaviji, je kralj objavil amnestijo. S tem najvišjim aktom so odpuščene kazni vsem onim, ki so se pregrešili proti splošnim določbam kazenskega zakonika in ki govorijo o žalitvi kralja kakor tudi pregreški po tiskovnem zakonu. Pomiloščeni so vsi, ki so ta dejanja storili, ne glede na to, če so že bili kazno-

NAŠA DRUŠTVA

Loterija Prosvetne zveze v Mariboru. Glavni dobitek: radio, na dom postavljen in popolnoma urejen. (Kdor ga ne mara, mu ga takoj odkupimo za 4000 dinarjev!; Ostali dobitki: moška in ženska obleka, voznja na orlovski zlet v Prago, 20 m finega platna itd. Vseh dobitkov je 500. Srečka velja 5 dinarjev. Zrebanje bo dne 25. marca 1929. Srečke bomo začeli razpošiljati v začetku prihodnjega tedna. Hitite z naročili, ker jih je le malo! Kdor pridobi dva naročnika »Našemu domu«, ki plačata naročnino po 12 dinarjev, dobi 1 srečko zastoj.

Ruša. Dramatski odsek Kat. prosvetnega društva ponovi v nedeljo, dne 17. februarja, ob